

We Lwowie, dnia 27. lutego 1900.

Aleg. 54

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie 1) systemizowania przy krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie posady siódmego prymaryusza, 2) posady lekarza kierującego na oddziale chorych zakaźnych, 3) zwinięcia posady chemika patologicznego i posady jednego sekundaryusza oddziału chorych zakaźnych.

Wysoki Sejmie!

Systemizowanie posady
7-go prymaryusza.

Uchwalony przez Wysoki Sejm w r. 1875 etat osób i płac krajowego szpitala powszechnego we Lwowie obejmuje sześć posad prymaryuszów jako kierowników poszczególnych oddziałów chorych.

Ponieważ po przeniesieniu umysłowo chorych do krajowego zakładu obłąkanych na Kulparkowie okazała się konieczna potrzeba przyjmowania do krajowego szpitala powszechnego we Lwowie chorych nerwowych na obserwację, zanim ci zakwalifikowani być mogli jako istotnie obłąkani, i odwiezieni do zakładu kulparkowskiego, — Wydział krajowy, przy wprowadzaniu w życie uchwalonego przez Wys. Sejm etatu, ujrzał się zniwolonym do utworzenia przy szpitalu lwowskim oddziału chorób nerwowych i obserwacyjnego, którego kierownikiem zamianował lekarza psychiatrę jako siódmego prymaryusza.

W sprawozdaniu z czynności, złożonem Wys. Sejmowi za czas od 1-go lutego do 31 grudnia 1875 (L. 1766), usprawiedliwił Wydział krajowy tę nominację nadliczbowego prymaryusza.

Wysoki Sejm, przyjmując do wiadomości sprawozdanie powyższe uchwałą z d. 26 kwietnia 1876 do l. s. 531, polecił zarazem Wydziałowi krajowemu, ażeby posady jednego sekundaryusza przy szpitalu powszechnym we Lwowie objętej etatem dopóty ani stale ani prowizorycznie nie obsadzał, dopóki sprawa

prymaryatów zgodnie z etatem uchwalonym w r. 1875 nie będzie uregulowaną.

Następnie na skutek sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 17 sierpnia 1888 do l. 35723 Wysoki Sejm 17. października 1888 do l. s. 736 uznał uchwałę powyższą za nieobowiązującą, i upoważnił Wydział krajowy do uzupełnienia liczby sekundaryuszów przy szpitalu lwowskim zgodnie z etatem w roku 1875 uchwalonym, który to etat na mocy późniejszych uchwał Wysokiego Sejmu, a w szczególności z dnia 30. stycznia 1895 do l. s. 1016 zwiększonym został i obejmuje obecnie 10-ciu sekundaryuszów klasy I. i 7-miu sekundaryuszów klasy II.

Polecenie jednak zawarte w uchwale Sejmu z d. 26 września 1876 r. do l. 531, by liczbę posad prymaryuszów uregulować zgodnie z etatem z roku 1875 — zatem zredukować do sześciu — dotąd wykonanem być nie mogło. Przez śmierć ś. p. Dr. Oskara Widmana opróżnioną została jedna posada prymaryusza a tem samem stała się aktualną kwestya unormowania przez uchwałę sejmową etatu posad prymaryuszów w szpitalu we Lwowie.

Zdaniem Wydziału krajowego zredukowanie ilości posad prymaryuszy do wysokości pierwotnego etatu z r. 1875 przy dzisiejszym stanie rozwoju szpitala lwowskiego z dobrem tej instytucyi pogodzić się nie da. Frekwencya chorych na choroby wewnętrzne jest tak znaczna (około 150 chorych dziennie), że dla tej kategorii chorób koniecznem jest istnienie dwóch oddziałów szpitalnych, kierowanych przez dwóch lekarzy samodziśnych o kwalifikacyach i randze prymaryuszy. Zwinięcie oddziału chorych nerwowo t. zw. obserwacyjnego, który z wszystkich dzisiejszych oddziałów szpitalnych najmniejszą wykazuje frekwencyę, a jest kierowany przez jednego z prymaryuszy szpitala, nie wydaje się też Wydziałowi krajowemu wskazanem. Przeciw temu bowiem przemawia bardzo poważnie wzgląd, że kierownictwo tego oddziału wymaga specjalnych wiadomości lekarza psychiatry — a tem samem przydzielenie tego oddziału do jednego z oddziałów szpitalnych napotkać może na poważne trudności. Zwinięcie zaś zupełne oddziału dla nerwowo chorych byłoby zarządzeniem niehumanitarnem i niepraktycznem. Oddział ten bowiem spełnia zadanie stacyi obserwacyjnej, w której chory nerwowo znajduje opiekę lekarską, jaka niejednokrotnie uczynić może zbędnem oddanie chorego do zakładu dla umysłowo chorych — a wzgląd na ogromne przepełnienie zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie i wymogi fachowej lekarskiej wiedzy, które znalazły wyraz w opinii ankiety dla tego przedmiotu w r. 1891 zwołanej (vide sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. grudnia 1891 roku L. 50516), przemawiają stanowczo za dalszem istnieniem tego oddziału w lwowskim szpitalu.

Z tych powodów Wydział krajowy uważa za konieczne systemizowanie posady siódmego prymaryusza przy kraj. szpitalu powszechnym we Lwowie. Mając atoli na względzie potrzebę

przestrzegania możliwej oszczędności w wydatkach Skarbu krajowego, tudzież z uwagi na okoliczność, iż skutkiem otwarcia fakultetu medycznego przy wszechnicy lwowskiej i kreowania posady profesora chemii patologicznej, możliwem będzie — bez ujmy dla celów szpitalnych — zwinięcie posady chemika patologicznego przy szpitalu lwowskim, Wydział krajowy przedstawia Wys. Sejmowi równocześnie z propozycją systemizowania siódmej posady prymaryusza, wniosek na zwinięcie posady chemika patologicznego przy szpitalu krajowym we Lwowie.

Pomimo zwinięcia posady chemika szpitala — pozostaną narzędzia i rekwizyta pracowni chemicznej do użytku i badań poszczególnych oddziałów i ich kierowników. W razie zaś potrzeby odnosić się będzie szpital do profesora chemii patologicznej fakultetu medycznego o użyczenie pomocy, która w tych wypadkach zapewnioną już została.

Systemizowanie posady kierownika oddziału chorob zakaźnych
Na skutek sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 19. października 1894 do L. 55356 o urządzeniu osobnego pawilonu dla chorób zakaźnych, Wysoki Sejm uchwałą z d. 30. stycznia 1895 do L. 1016 zezwolił między innymi na utworzenie dla tego pawilonu jednej posady sekundaryusza klasy I. z dołaniem pomieszczenia opalonego i oświetlonego.

Jak to w sprawozdaniu powyższem Wydział krajowy miał zaszczyt przytoczyć, zapewnioną być musi chorým, pomieszczonym w pawilonie dla chorób zakaźnych, obejmującym 40 łózek, odpowiednia i wyłączna opieka lekarska, która tylko lekarzowi starszemu, posiadającemu specjalne wykształcenie, należytą praktykę i zamiłowanie w tym zawodzie, powierzoną być może.

Lekarz ordynujący na oddziale zakaźnych z natury rzeczy musi mieć charakter samoistnego kierującego funkcyonaryusza, wszelkie bowiem komunikowanie się tego lekarza z chorými na innych oddziałach i z lekarzami w szpitalu — jest ze względu na charakter zakaźny chorób, które ma w swej bezpośredniej pieczy, zupełnie wykluczone. — Dlatego fikcyjnym zupełnie jest stosunek takiego lekarza jako sekundaryusza — gdy prymaryusz wcale dla tego oddziału chorych nie istnieje.

Choryby zakaźne zaś, z natury swej ciężkie i niebezpieczne, wymagają ustawicznej obecności lekarza o każdej porze dnia i nocy. Oddanie się więc temu działowi chorób uważać należy jako prawdziwe poświęcenie, jeśli się zważy, iż obok ciągłego niebezpieczeństwa zakażenia lekarz taki prawie zupełnie nie może liczyć na praktykę prywatną, którą wyklucza obawa o wniesienie zarasków.

Wobec tego zachodzi potrzeba zapewnienia lekarzowi oddziału chorób zakaźnych lepszego względnie stałego bytu materialnego

Z tych powodów Wydział krajowy ma zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek na utworzenie przy szpitalu lwowskim stałej etatowej posady kierownika oddziału dla cho-

rych zakaźnych z płacą roczną 800 zł. (1600 koron) i trzema dodatkami pięcioletnimi po 150 zł. (300 koron), a to począwszy od dnia 1. stycznia 1901., a natomiast zwinięcie posady sekundaryusza klasy I, ustanowionej dla tego oddziału wyżej powołaną uchwałą od 30. stycznia 1895 do l. s. 1016.

W razie przychylenia się do wniosków, w niniejszym sprawozdaniu zawartych a dążących do zmiany etatu osób i płac, uchwalonego w roku 1875, Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

I. W ustanowionym przez Sejm krajowy w roku 1875 etacie posad i płac przy kraj. szpitalu powszechnym we Lwowie w ustępie I. B. służba lekarska :

a) dla zakładu chorych pod poz. 1) ma być siedmiu prymaryuszy doktorów medycyny, pod poz. 3) zamiast z jednego chemika doktora medycyny ma być z kierownika oddziału chorób zakaźnych, doktora medycyny z płacą 800 zł. (1600 kor.) rocznie trzema dodatkami pięcioletnimi po 150 zł. (300 kor.) pomieszkaniem w naturze i oświetleniem.

II. Z ustanowionych uchwałą Sejmu z 22. stycznia 1895 l. s. 1016 dla zakładu chorych (poz. 4) ośmiu posad sekundaryuszy I. klasy zostaje jedna posada zwinięta.

III. Systemizowanie posady kierownika oddziału zakaźnych względnie zwinięcie posady sekundaryusza kl. I. tego oddziału nastąpić ma od dnia 1. stycznia 1901 roku.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy :

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca :

Dr. St. Dąbbski w. r.

Członek Wydziału krajowego.